Handläggare: Caroline Johansson, Ellenor H Lindqvist, Bodil Lindahl, Stefan Callenryd, hygiensjuksköterska

Godkänd av: Per-Åke Jarnheimer, hygienöverläkare

Vårdhygienisk riktlinje - Handfat

Tvättställ, framför allt avlopp och vattenlås, innehåller mycket bakterier. Bakterier som trivs i fuktig miljö lever ofta i så kallad biofilm. Biofilm bildas i avloppsledningar men även i kranar och på andra delar av tvättställ. Biofilm och bakterier gynnas om de tillförs näring i form av organiskt material (t.ex. kroppsvätskor, sondmat, dryck i form av kaffe och söta drycker) – det vill säga nästan allt annat än vatten som hälls i tvättstället. Bakterier och biofilm gynnas även av stillastående vatten.

På sjukhus är det många olika personer som använder tvättställ. Det finns fall av utbrott av infektioner på sjukhus med koppling till tvättställ och miljön runt omkring. Det är framför allt de mest infektionskänsliga patienterna som riskerar att drabbas. Risken ökar om det är dålig avrinning eller om vattenstrålen träffar bottensilen. Stänk från tvättställ kan innebära risk för smittspridning.

Mot bakgrund av detta är det viktigt att personal och patienter använder tvättställ och ser på miljön kring tvättställ på rätt sätt. Vårdpersonal tvättar händerna i tvättstället på vårdrummet. Patienter använder tvättstället på toaletten.

Vårdpersonal

- Använd inte tvättställ som avlastningsyta. Anordna avlastningsplats på väggen med ex hylla eller annan upphängningsanordning.
- Placera inte rent material, läkemedel eller dylikt på/vid tvättställ.
- Häll ut överbliven dryck i diskho i avdelningsköket, toalettstol eller spoldesinfektor.
- Häll inte ut tvättvatten från handfat i tvättställ. Använd istället toalettstol eller spoldesinfektor.
- Rör inte vid kranens mynning vid handtvätt och avsluta alltid med handdesinfektion.
- Kranar som inte används regelbundet skall genomspolas minst 1 gång per vecka. Spola både varmt och kallt vatten i minst 2 minuter vardera.

Råd till patienter

På sjukhus är det många olika personer som använder tvättställ. Tvättstället kan inte användas så som man gör hemma på grund av risk för smittspridning. Använd tvättstället på toaletten.

- Sprita alltid händerna efter handtvätt.
- Häll ingen överbliven dryck så som kaffe eller söta drycker i tvättstället. Låt personalen ta ut detta till köket.
- Använd inte tvättställ som avlastningsyta (toalettsaker förvaras på hylla när de används, annars i sängbord på rummet).
- Undvik att harkla upp/spotta upphostningar i tvättställ – använd istället kräk-/spottpåse.

- Infektionskänsliga patienter bör ej använda kranvatten för munhygien (tandborstning/munsköljning), använd i stället buteljerat eller filtrerat vatten.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2022-02-18	Dokument upprättas	SC, CJ, BL, EHL